

چکیده پایان نامه شماره 18995 دکتری حرفه‌ای دامپزشکی
دانشکده دامپزشکی دانشگاه ارومیه.

سال تحصیلی 1402-1403

نگارنده : فراز فتوحی

عنوان پایان نامه : مطالعه مقایسه‌ای بالینی و سونوگرافی
تاثیر استفاده از انواع سرم‌های خودی، همتا و غیرخودی با
داروهای متداول در درمان زخم قرنیه القایی در سگ‌ها

زخم‌های قرنیه عمدتاً " به عنوان شایع‌ترین عوارض چشمی طبقه بندی می‌شوند. آسیب به بافت قرنیه به دلیل آسیب‌های شیمیایی-قلیایی به عنوان یک وضعیت جدی و تهدید کننده بینایی، در حدود بیست درصد از موارد ارجاعی به بخش اورژانس بیمارستان‌ها را تشکیل می‌دهد. سوختگی‌های قلیایی قرنیه، جدی‌ترین و خطرناک‌ترین شکل سوختگی‌های شیمیایی هستند که به طور معمول پیش آگاهی خوبی ندارند. این دسته از سوختگی‌ها باعث آسیب به ملتحمه، قرنیه و ایجاد زخم‌های عمیق و حتی سوراخ شدگی قرنیه می‌شوند. تأخیر در التیام زخم قرنیه باعث عفونی شدن و در نهایت کوری حیوان می‌شود. کمترین اثری که تأخیر در التیام قرنیه به جا می‌گذارد کدورت دائمی آن می‌باشد. بدین ترتیب درمان و کمک به التیام سریع‌تر قرنیه و کاهش عوارض زخم قرنیه امری ضروری به نظر می‌رسد. تا به حال کارآزمایی‌های بالینی زیادی در زمینه ترمیم زخم‌های قرنیه در سگ‌ها و گربه‌ها انجام گرفته است. در سال‌های گذشته، مصرف فرآورده‌های خونی به دلیل ترکیب بیولوژیکی و توانایی آن‌ها در القای بازسازی بافت‌های آسیب‌دیده، به عنوان یک گزینه درمانی اهمیت زیادی پیدا کرده است. لذا در پژوهش حاضر مقایسه تاثیر سرم‌های خونی (سرم خودی، همتا و غیر خودی) در مقایسه با داروهای رایج مشتمل بر 5 گروه درمانی شامل گروه 1 (G1): تحت درمان با سرم اتولوگ، گروه 2 (G2): تحت درمان با سرم همولوگ، گروه 3 (G3): تحت درمان با سرم هترولوگ و گروه 4 (G4): تحت درمان با داروهای معمول شامل قطره دست ساز ان- استیل سیستئین و قطره آنتی بیوتیک چشمی سیپروفلوکساسین و گروه 5 (G5): گروه کنترل بدون اقدامات درمانی انجام گرفت. ارزیابی‌های حاضر در بازه‌های زمانی یک، هفت، چهارده و بیست و یک روز، بر روی 10 قلاده سگ ماده از نژاد مخلوط بدون هیچ گونه بیماری سیستمیک و مشکل افتالمیک

قبلی انتخاب شده انجام گرفت. زخم قرنیه در هر دو چشم حیوانات با استفاده از قرار دادن دیسک کاغذ صافی واتمن¹ شماره 42 به قطر 8 میلی‌متر و آغشته به ترکیب سود سه مولار² در قسمت مرکزی³ قرنیه به مدت یک دقیقه ایجاد شد. در این آزمایش صفات کمی شامل ضخامت قرنیه، ضخامت استروما، اندازه زخم و ثبت علائم چشمی شامل فتوفوبیا، بلفارواسپاسم، ترشحات چشمی، احتقان و پرخونی ملتحمه، کموز، شفافیت/ کدورت قرنیه، ادم، نئو و سکولاریزاسیون، وجود رنگدانه غیر طبیعی در قرنیه و بررسی اولتراسونوگرافیک انجام گرفت. نتایج این پژوهش نشان داد که اختلاف معنی دار آماری از نظر صفات کمی شامل ضخامت قرنیه، ضخامت استروما و اندازه زخم تحت تأثیر اثر زمان (0/05 < p)، تیمار دارویی (p < 0/01) و برهم کنش زمان با تیمار دارویی (p < 0/01) مشاهده شد و برای صفات کیفی در روزهای 7، 14 و 21 ام پس از اعمال تیمارهای دارویی، تفاوت معنی‌داری (p < 0/01) بین تیمارهای دارویی مشاهده شد. همچنین نتایج مقایسه میانگین تیمارهای برهم کنش حاکی از آن بود که از روز هفتم آزمایش تیمار با سرم هترولوگ در مقایسه با هر چهار تیمار دارویی دیگر و تیمار با داروهای رایج در مقایسه با تیمار شاهد به صورت معنی داری ضخامت قرنیه، ضخامت استروما و اندازه زخم را کاهش داد، در نهایت در روزهای 14 و 21 آزمایش هر چهار تیمار دارویی سرم اتولوگ، همولوگ، هترولوگ و داروهای رایج به صورت معنی داری ضخامت استروما را در مقایسه با گروه شاهد منفی کاهش دادند و برای صفات کیفی مورد مطالعه از روز هفتم نمونه برداری هر چهار تیمار دارویی سرم اتولوگ، همولوگ و هترولوگ و داروهای رایج در مقایسه با گروه شاهد منفی به صورت معنی داری کاهش دادند. در این مطالعه همچنین این نتیجه حاصل شد که ابزار اولتراسونوگرافی به عنوان روشی غیر تهاجمی به راحتی می‌تواند در روند مونیتورینگ درمان زخم‌های قرنیه شیمیایی در سگ‌ها کمک کننده باشد.

واژه‌های کلیدی: زخم قرنیه القائی، سرم خودی، سرم همتا، سرم غیرخودی، سگ

¹ Whatman

² NaOH 3M

³ Central